

I. OGÓLNE ZASADY PROWADZENIA KSIĄG RACHUNKOWYCH.

I. 1. Miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Księgi rachunkowe Urzędu prowadzone są w siedzibie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie, ul. Wspólna 2.

1.2. Określenie roku obrotowego oraz okresów sprawozdawczych.

Rokiem obrotowym jest okres roku budżetowego, czyli rok kalendarzowy od 1 stycznia do 31 grudnia.

Okresem sprawozdawczym jest miesiąc, za który sporządza się:

- deklarację ZUS,
- dane do deklaracji o podatku dochodowym od osób fizycznych, do Urzędu Skarbowego przekazuje się tylko deklarację roczną.
- sprawozdania budżetowe na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

Urząd kontynuując działalność, sporządza sprawozdanie finansowe obejmujące bilans, rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy), zestawienie zmian w funduszu jednostki oraz informacji dodatkowej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (dzień bilansowy), to jest na dzień 31 grudnia.

Sprawozdanie finansowe sporządza się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów Rozwoju i Finansów z dnia 3 lutego 2020 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

F- delegacje - F-del.
 -FV-FGZGiK - F-Fv
 -Komisja ds uprawnień zawodowych – FGZGiK - F-Kom
 -PK-FGZGiK - F-PK,
 -faktury zakupu - FvZ,
 - Mołdawia – Udoskonalanie usług wykorzystujących dane - Mołdawia
 -polecenia księgowania - PK,
 -PK listy płac - PK - pła,
 -Pk ZFŚS - PK ZFŚS,
 - PK – Wadia , zabezpieczenia umowy - PKWAD
 -plan finansowy wydatków - PLAN,
 -plan budżet zadaniowy - Plan BZ,
 -raporty kasowe według waluty z dodanym skrótem nazwy waluty,
 -raport kasowy Mołdawia – RK-Mołdawia
 -raporty kasowe ZFŚS -RK ZFŚS,
 -środki trwałe i WNiP- ST-WN,
 -wadia, gwarancje, depozyty - WADIA,
 -WB środki niewygasające - WB NW
 -wyciągi bankowe dochodów budżetowych - WB-DB,
 -wyciągi bankowe wydatków budżetowych - WB-WB,
 -WB- Mołdawia Udoskonalanie usług wykorzystujących - WB – Mołdawia,
 -Wadia, gwarancje, depozyty - WB- WAD,
 -ZFŚS - WB ZFŚS,
 -ZFŚS wyciąg bankowy od 31.01.2014 r. - ZFSS

Katalog rejestrów może być rozszerzony w związku z potrzebami analitycznymi Urzędu, zgodnie z zapisami w zawartych umowach/porozumieniach o dofinansowanie projektów z środków zagranicznych (w tym UE).

- plan dochodów budżetowych
- plan finansowy wydatków niewygasających
- płatności ze środków europejskich,
- zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego,
- zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat,
- zaangażowanie środków na wydatki budżetowe i FGZGiK roku bieżącego,
- zaangażowanie środków na wydatki budżetowe i FGZGiK przyszłych lat,
- zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego
- zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat
- plan i wykonanie budżetu w układzie zadaniowym,
- budżet zadaniowy dla środków budżetowych (wydatki)
- budżet zadaniowy dla FGZGiK
- budżet zadaniowy dla środków europejskich
- plan budżetu zadaniowego dla środków budżetowych (wydatki)
- plan budżetu zadaniowego dla środków UE
- koszty wsparcia projektu,
- środki niekwalifikowalne i kwalifikowalne
- koszty pośrednie i bezpośrednie
- zapewnienia finansowania

Księgi rachunkowe prowadzi się w celu uzyskania odpowiednich danych wykorzystywanych do sporządzenia sprawozdań budżetowych, finansowych, statystycznych i innych oraz rozliczeń z budżetem państwa i z ZUS, do których jednostka budżetowa została zobowiązana.

Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej sporządza się na koniec każdego miesiąca.

Zawiera ono:

symbole i nazwy kont,

darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych podlegają umarzaniu według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja”.

Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych:

- traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Ewidencja szczegółowa dla objętych ewidencją księgową wartości niematerialnych i prawnych powinna umożliwić ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i oddzielnie dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.

Rzeczowe aktywa trwale obejmują:

- środki trwałe,
- pozostałe środki trwałe,
- inwestycje (środki trwałe i WNiP w budowie).

Środki trwale to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa, w stosunku do których Urząd sprawuje uprawnienia właścicielskie, niezależnie od sposobu ich wykorzystania.

Środki trwale obejmują w szczególności:

Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na: podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”,

pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”.

Podstawowe środki trwałe finansuje się ze środków na inwestycje/zakupy inwestycyjne ujęte w planie finansowo- rzeczowym Urzędu.

Umarzane są (z wyjątkiem gruntów) stopniowo według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następnego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku.

W Urzędzie przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych.

Dla żadnych środków trwałych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz jednostki w zakresie aktywów trwałych.

Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

Pozostałe środki trwałe to środki trwałe wymienione w § 5 ust. 3 „rozporządzenia”, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Obejmują:

oksiążki, odzież i umundurowanie, meble i dywany, środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.

Pozostałe środki trwałe ujmuje się w ewidencji ilościowo-wartościowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do

Urząd nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego. Zakupione materiały przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności.

Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących dotyczących należności wątpliwych (art. 35 b ust. 1 ustawy o rachunkowości).

W Urzędzie należności krótkoterminowe z tytułu dochodów budżetowych, z wyjątkiem należności zhipotekowanych, ujmowane są na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego. Wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty, a więc łącznie z należnymi odsetkami, pomniejszonej o ewentualne odpisy aktualizujące ich wartość (zasada ostrożności) zgodnie z art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Należności długoterminowe budżetu ujmowane są na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe”, w szczególności są to: należności z tytułu prywatyzacji i _należności zhipotekowane.

Należności realizowane na rzecz innych jednostek ujmuje się jako zobowiązania wobec tych jednostek.

Odpisy aktualizujące należności generalnie tworzone są na podstawie ustawy

o rachunkowości i są przejawem stosowania zasady ostrożnej wyceny, z wyjątkiem:

odpisów aktualizujących wartość należności funduszy utworzonych na podstawie ustaw, które obciążają te fundusze, odpisów aktualizujących wartość należności realizowanych na rzecz innych jednostek, które obciążają zobowiązania wobec tych jednostek.

Odpisy aktualizujące należności dokonywane są najpóźniej na dzień bilansowy.

Przesłanki, które zezwalają na tworzenie odpisów aktualizujących należności:

W księgach rachunkowych ujmuje się ogólny odpis aktualizujący wartość należności w kwocie sumy odpisów aktualizujących w danych okresach przeterminowania.

Przy ustalaniu kwoty odpisów aktualizujących wartość należności należy uwzględnić różne czynniki. Najczęściej są nimi:

- przyczyny zwłoki w zapłacie należności,
- czas zalegania z zapłatą,
- wyniki monitów,
- sytuacja płatnicza dłużnika.

Wycenione odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji, poza sytuacjami, w których odpisy aktualizujące:

- wartość należności na rzecz funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają fundusze,
- wartość należności realizowanych na rzecz innych jednostek obciążają zobowiązania wobec tych jednostek.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość należności, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość należności i podlega zaliczeniu odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.

Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w momencie ich zapłaty lub na koniec kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału

Należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału według zasad obowiązujących na dzień bilansowy.

1:1 koszty opłat za wieczyste użytkowanie gruntów,

1:1 podatek od nieruchomości,

1:1 koszty prenumeraty.

W Urzędzie rozliczenia międzyokresowe czynne, jeśli występują, to mają nieistotną wartość i dlatego nie są rozliczane w czasie, lecz od razu powiększają koszty działalności.

Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na podstawie not odsetkowych otrzymanych od kontrahentów.

Zobowiązania wyrażone w walucie obcej wycenia się nie później niż na koniec kwartału według zasad obowiązujących na dzień bilansowy.

Odsetki od zobowiązań, w tym także tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmowane są w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Rozliczenia międzyokresowe bierne to rezerwy na koszty przyszłych okresów. W Urzędzie rozliczenia międzyokresowe bierne nie są tworzone.

Zobowiązania warunkowe to zobowiązania pozabilansowe, które powstają na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie powiększają zobowiązań bilansowych, ponieważ nie nastąpiło spełnienie warunków ich realizacji i nie jest znana dokładna ich wartość oraz moment wpływu środków pieniężnych.

Przychody przyszłych okresów to przychody, które mogą wystąpić w Urzędzie z tytułu:

- długoterminowych należności z tytułu dochodów budżetowych
- należnych kar umownych oraz kwot podwyższających należności i roszczenia objęte odpisem aktualizującym.

Zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień (w tym wnioski o udzielenie zamówień publicznych), która spowoduje wykonanie:

- a) wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym Urzędu danego roku oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku,